

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

בפני כב' השופטת שאדן נאשף-אבו אחמד

תובעים

1. מרשה
2. מרשה
3. מרשה
4. מרשה
5. מרשה
6. מרשה
7. מרשה
8. מרשה

נגד

נתבעים

1. קרן צבר עמותה
2. מרדכי (מוטי) קלימר

פסק דין

התביעה

1
2
3

1. מונחת בפניי תביעה כספית בסך 200,000 ₪ בגין פרסום תמונותיהם של הנתבעים ב"לוח שנה" ובאתרי אינטרנט, אשר על פי הנטען, הן צולמו על ידי הנתבע מס' 2, מר מרדכי קלימר, ופורסמו ללא קבלת רשות מהתובעים לדבר הפרסום.

7
8
9

העובדות בתמצית

2. התובעים (להלן: "התובעים"), הינם בני משפחה מהעדה האתיופית, אשר קיבלו סיוע כספי מחמת מצבם הכלכלי הקשה מאת הנתבעת מס' 1, וזאת למשך 5 שנים ברציפות.
3. הנתבעת מס' 1 (להלן: "העמותה") הינה עמותת קרן צבר (ע"ר 58-393106), הרשומה כדין ברשם העמותות, אשר פועלת למען השגת מטרותיה העיקריות, כפי שאלו מופיעות במסמכי היסוד שלה ברשם העמותות. בין היתר, פועלת העמותה ל-"אספקת מזון, לבוש, קורת גג, וכל מוצר מכל סוג שהוא לאנשים המוגדרים כנזקקים אשר יש לסייע בעדם. לפעול בכל דרך אפשרית כדי לסייע לאנשים המוגדרים כנזקקים. סיוע ברכישת תרופות עפ"י מרשם רופא הן מההיבט הכספי והן מההיבט המעשי", הכל כפי שמופיע בתעודת רישום העמותה (נספח א' לכתב ההגנה).

19

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

- 1 4. הנתבע מס' 2 (להלן: "הנתבע" או "הנתבעת") הינו יושב ראש העמותה. על-פי הנטען, מרדכי
2 היה בקשר ישיר, מטעם העמותה, עם התובעים ומשפחתם, שהתבטא במתן סיוע כלכלי
3 ואספקת ציוד שונה לצרכי מחייה, וכן בביקורים בבית משפחת התובעים, כאשר הנתבע
4 מציג את עצמו בפני התובעים, כמי שמסייע לאנשים מעוטי יכולת במסגרת פעילותה של
5 העמותה.
6
7 5. על-פי הנטען בכתב התביעה, בחודש אוגוסט 2004, במהלך אחד הביקורים של מרדכי
8 בביתם של התובעים, הוא ביקש מהתובעים תמונה משפחתית, כאשר הובטח, הוסבר וסוכם
9 עם התובעים, כי התמונה הינה למטרת "מזכרת אישית", וזאת על רקע הקשר האישי שנוצר
10 עם הנתבע במשך השנים.
11
12 6. לתדהמתם, גילו התובעים כי תמונותיהם מפורסמות ב-"לוח שנה" אשר נמצא על-ידי בנם,
13 [REDACTED] (להלן: " [REDACTED]" או "עד התביעה"), כשהוא פוזר ברחובות השכונה בה הם
14 מתגוררים, וזאת בשנת 2006, שנתיים לאחר מועד צילום התמונות.
15
16 7. לאחר שלוח השנה נמצא על ידי המשפחה, עשו התובעים חיפוש באתרי האינטרנט,
17 שפרטיהם מופיעים על גבי לוח השנה עצמו, וזאת על מנת לעמוד על זהות הצדדים
18 המעורבים והאחראים לפרסום. במסגרת חיפוש זה נתברר למשפחה, באמצעות בנה [REDACTED],
19 כי תמונות אלו מופצות בשני אתרי האינטרנט המופיעים על גבי לוח השנה, האחד בשם
20 "אקסובוס" והשני בשם "סברה" (להלן: "אתרי האינטרנט").
21
22 **הפרסום נשוא התביעה**
23
24 8. התביעה כאמור לעיל, מתייחסת לשני פרסומים בהם נעשה שימוש בתמונותיהם של
25 התובעים, האחד במסגרת "לוח שנה" והשני במסגרת אתרי האינטרנט שלעיל. התמונה
26 הראשונה הינה תמונה משפחתית בה מופיעים כל אחד מהתובעים, התמונה השנייה הינה
27 תמונתו של התובע מס' 5, כאשר הוא זוחל על הרצפה ופניו מופנות אל המצלמה. שתי
28 התמונות מוקמו אחת מעל השנייה בצידו הימני של הדף. מתחת לתמונות אלה הופיע כיתוב
29 בשפה האנגלית: "Right: Apoor Ethiopian Family whom Sabra support". מילים
30 אלו נכתבו ביחד עם הגדרת פעילותה של "Sabra" כארגון ישראלי, אשר תומך במשפחות
31 יהודיות עניות בעיר עפולה ומסייע בפרויקטים חברתיים. כאן המקום לציין, כי תמונותיהם
32 של התובעים הינן שתי תמונות מתוך 4 תמונות באותו דף של פרסום. באחת התמונות
33 האחרות, מופיע הנתבע 2 כאשר הוא מסייע לקשיש בדברי מזון, דבר אשר תואר אף הוא
34 במילים כתובות באנגלית באותו דף.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

9. בנוסף, מעיון בלוח השנה נשוא התביעה, נמצא כי הלוח פורסם אודות לתמיכתם של שלושה ארגונים: האחד, "Exobus Project", "Return Ministries" ו-"Sabra Foundation". כאשר הוסף אתר האינטרנט של Sabra בכתובת הבאה: www.Sabra.ws ביחד עם הלוגו והסמל של הארגון. בדף האחרון של לוח השנה, הוגדרה הפעילות של Sabra בישראל, כמי שקולטת עולים, מסייעת לאנשים נזקקים במזון, תרופות, בגדים וכיו"ב, לימוד היהודים והנוצרים, התמיכה בהתנדבות המקומית וכדומה. אף בעמוד זה מפנה לוח השנה אל אתר האינטרנט של Sabra שלעיל.

טענות התובעים

10. התובעים טוענים, כי הצילומים נשוא התביעה, נלקחו על-פי בקשתו של הנתבע מס' 2, עת נכח בביתם. המטרה של הצילום, כפי שהובטח וסוכם בין המשפחה לבין הנתבע מס' 2, הינה למזכרת אישית. התובעים טוענים, כי צילומים אלה נתבקשו וצולמו על ידי הנתבע מס' 2. התובעים דבקו לאורך כל ההליך בעמדתם זו, בה הם חוזרים ומדגישים, כי התמונות נשוא הפרסום צולמו על ידי הנתבע מס' 2 ועל פי בקשתו, וכי הנתבע 2 נתן להם הבטחה כי תמונות אלו אינן לפרסום.

11. לטענת התובעים, הם לא אישרו לנתבע או למי מטעמו להפיץ את תמונותיהם ברבים, הם לא אישרו לנתבע או למי מטעמו להפיץ את תמונותיהם ביחד עם כיתוב משפיל, לפיו הם נמנים על ציבור הנזקקים לעזרת הזולת.

12. בנוסף, ניסו התובעים להצביע על הקשר שבין העמותה הנתבעת מס' 2 לבין ארגון "סברה" וארגון "אקסובוס", כך שהן באתר האינטרנט של "סברה" והן בלוח השנה שהפנה לאתרי האינטרנט הנ"ל, הופיעו פרטים לצורך מתן תרומות כספים לעמותה הנתבעת מס' 2, הכוללים פרטי חשבונות הבנק של הנתבעת מס' 2 וכדומה. באמצעות הכניסה לדפי אינטרנט אלה ניתן לתרום כספים למימון פעילותה של העמותה הנתבעת.

13. על-פי חומר הראיות המצורף לתיק, כך נטען, התמונות של התובעים הופיעו הן בלוח השנה והן באתר האינטרנט שכתובתו www.sabra.ws, כאשר אם נכנסים לדף האינטרנט המתייחס לדוחות השנתיים של "סברה" ניתן לראות את אותן התמונות נשוא הדיון שהופיעו בלוח השנה, גם באתר האינטרנט כחלק בלתי נפרד מהדוח השנתי לשנת 2004 של סברה בישראל.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

- 1 עוד נטען, כי התמונות הופיעו כסיכום ומנוף לפעילותה של סברה בישראל בחודש אוגוסט
2 לאותה שנה, מועד אשר נטען לגביו על ידי התובעים, כי בו צולמו התמונות נשוא כתב
3 התביעה (סעיף 6 לכתב התביעה). כזכור, ההפניה לאתר זה הופיעה בלוח השנה עצמו. גם
4 תמונותיו של הנתבע מס' 2 הופיעו באתר האינטרנט של "סברה" והצגתן נעשה על רקע
5 ההסבר שניתן אודות פעילותה של סברה בישראל.
6
7 14. לשיטת התובעים, משפרסמו הנתבעים את תמונותיהם למטרה שלא לשמה הן ניתנו, פעלו
8 הם בחוסר תום לב, כאשר עשו בתמונות שימוש שלא כדין. הנתבעים, כך נטען, התעשרו
9 שלא כדין על חשבון התובעים, משפרסמו את תמונותיהם בצורה נרחבת הן בארץ והן
10 בעולם למשך תקופה ארוכה, כל זאת ללא קבלת רשות מאת התובעים. בכך הפיקו הנתבעים
11 טובת הנאה, משפרסמו דבר ללא תשלום תמורה לתובעים, וחסכו הוצאות מסע הפרסום.
12
13 15. התובעים הוסיפו וטענו, כי פרסום תמונותיהם ללא קבלת רשות מהם, מהווה הפרה של
14 זכויות הקניין הרוחני של התובעים, הפרה של הזכות לפרטיות, אשר מתבטאת בצילום
15 תמונותיהם באופן מכוון, ללא קבלת הסכמתם, למטרות שלא לשמן הן צולמו, בצורה
16 הפוגעת בהם כאשר היא משפילה אותם בעיני הבריות, במיוחד כאשר ליד התמונות הופיע
17 כיתוב, ממנו ילמד כל קורא כי מדובר במשפחה אתיופית הזקוקה לעזרת הזולת, באופן
18 הפוגע קשות ברגשותיהם של התובעים ומסב להם עוגמת נפש. בגין כל אלה טוענים
19 התובעים, כי הם זכאים לפיצוי מאת הנתבעים.
20
21 16. בנוסף לכך, עתרו התובעים למתן צו מניעה קבוע, לפיו ייאסר על הנתבעים או מי מטעמם,
22 לעשות כל שימוש מכל סוג שהוא בתמונות התובעים ובדמותם, וכן להימנע מכל דיספוזיציה
23 בתמונות התובעים ובדמותם.
24
25 17. לשיטת התובעים בסיכומיהם, הם הרימו את נטל ההוכחה במידה הנדרשת במשפט אזרחי
26 על מנת להביא לחיובם של שני הנתבעים. בסיכומיהם, טוענים התובעים, כי צלחה דרכם
27 להוכיח את זהות מצלם התמונות, שהינו הנתבע מס' 2. עוד הוכח קיומו של קשר בין
28 הנתבעים לבין הארגונים האחראים על פרסום לוח השנה והפצתו, וכן הקשר ביניהם לבין
29 אתרי האינטרנט בהם הופצו תמונותיהם של התובעים.
30
31 18. לעניין זהות מצלם התמונות, טענו התובעים בסיכומיהם, כי עדותו היחידה של הנתבע מס'
32 2 עומדת לבדה אל מול ארבע עדויות, לפיהן היה זה הנתבע מס' 2 אשר ביקש ושצילם את
33 התמונות נשוא התביעה. לעומת זאת, עדותו של הנתבע נותרה כעדות יחידה של בעל דין
34 שלא נתמכה בראיות כלשהן. לגישתם, הנתבע העיד בחקירתו הנגדית, כי אנשים אחרים

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

1 צילמו את התמונות נשוא התביעה, ואף נקב בשמותיהם (עמ' 29 לפרוטוקול שורות 9-13),
2 דו עקא, הנתבע לא הביא הוכחה לכך, אשר יש בה כדי לסתור את גרסתם של התובעים.
3 בחקירה הנגדית העיד הנתבע מס' 2, כי אדם בשם פיל הנטר, ששימש באותה תקופה כיו"ר
4 של ארגון אקסבוס, הוא זה שצילם את התמונות נשוא כתב התביעה ביחד עם תורמים שהיו
5 יחד עימו באותו ביקור בבית התובעים. לשיטת התובעים, הנתבעים לא סתרו את גרסת
6 התובעים לעניין זהות מצלם התמונות, ובכך חלה ההלכה כי בעל דין אשר נמנע מהבאת
7 ראיה רלוונטית שהיא בהישג ידו מבלי להניח הסבר סביר, ניתן להסיק שאילו הובאה
8 הראיה הייתה פועלת נגדו.
9
10 19. לעניין מהות הקשר בין הנתבע או הנתבעת לבין אתרי האינטרנט והגופים העומדים מאחורי
11 פרסום לוח השנה ואשר פרטיהם מופיעים על גביו, נטען כי על אף הכחשתו של הנתבע כי
12 אין בינו לבין הארגונים הנ"ל כל קשר, וכי הוא לא צילם ולא ביקש להעלות לאתר
13 האינטרנט וללוח השנה את התמונות נשוא הפרסום שבדן, עלה בידי התובעים להוכיח
14 היפוכה של טענת הנתבע. התובעים מסבירים בסיכומיהם, כי הקשר המיוחס הוכח במספר
15 מישורים: האחד, השם "sabra" אשר מופיע על גבי לוח השנה הינו בעצם עמותת קרן צבר,
16 הנתבעת מס' 1 בעניינו. המילה "צבר" בשפה העברית פירושה "sabra" בשפה האנגלית.
17 קביעה כזו מתבקשת אף ללא הבאת עדויות ומומחים לעניין זה, שכן מדובר ב-"ידיעה
18 שיפוטית" של בית המשפט, כפי שהוכרה בפסיקה, שכן, אין בית המשפט דורש ראיה לדבר
19 הידוע לכל אדם בעל השכלה רגילה. בנוסף נטען, כי מידע רב, לרבות תמונות המתעדות את
20 פעילותה של הנתבעת מס' 1, לרבות תמונות של הנתבע מס' 2 בעת שהוא מחלק תרומות
21 לנזקקים, נמצאו באתר של "סברה".
22
23
24

טענות הנתבעים

25 20. טענתו המרכזית של הנתבע מס' 2 היא, כי במקרה שלפנינו מתקיים העדר יריבות
26 כרקטריסטי בין התובעים לבין הנתבעים. הנתבע מכחיש, כי הפרסום נשוא התביעה נעשה
27 על ידו באופן אישי או על ידי הנתבעת מס' 1, עמותה בה הוא משמש כיושב ראש. בנוסף,
28 הנתבע, אשר משמש כיו"ר של הנתבעת 1, הינו אישיות משפטית נפרדת.
29
30 21. לשיטת הנתבע, הוא שימש כיושב ראש העמותה החל מיום 09.11.2003, כאשר בתקופה זו
31 פנו אליו התובעים, בבקשה לקבלת סיוע כלכלי. לאחר שבחנה ובדקה את זכאותם של
32 התובעים לדרישות הסיוע מטעמה, נענתה העמותה לבקשות אלה, ובכך היא תמכה
33 בתובעים כלכלית למשך 5 שנים רצופות.
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

22. הפנייה הראשונה של התובעים אל הנתבעת, הייתה בתאריך 23.09.2002, כאשר פנו ההורים אל הנתבעת בבקשה לקבלת עזרה וסיוע כלכלי, במסגרתה העלו התובעים על הכתב את חומרת מצבם הכלכלי והקשיים בהם הם נתקלים בבואם לפרנס את המשפחה (נספח ג' 1 לתצהירי העדות הראשית של הנתבעים). הפנייה השנייה הוגשה על ידי התובעת מסי 4, מרשה, אם כי בנפרד מהבקשה של ההורים, בה העלתה רינה את הצרכים שלה לקבלת סיוע מהנתבעת, באופן נפרד, במיוחד לצורך הסיוע במימון לימודיה האקדמיים (נספח ג' 2 לתצהירי העדות הראשית של הנתבעים).
23. בהתאם לרישומי העמותה, כפי שאלה השתקפו בנספח ה' לתצהירי העדות הראשית של הנתבעת על צרופותיו, הסתכם הסיוע שהעניקה העמותה לתובעים בסך של 5,748 ₪, במשך 5 שנים, החל משנת 2002 ועד לשנת 2006. בנוסף לסכום זה העבירה העמותה סיוע במוצרי מזון ומתנות, לרבות מתנות לכבוד החגים (להלן: "הסיוע הרשמי").
24. בנוסף, נטען, כי התובעים ביקשו מהנתבעת סיוע עקיף, אשר התבטא בהפניית תורמים אשר מגיעים מחו"ל אל ביתם של התובעים, כאשר במהלך ביקורים אלה העמידו התובעים את התורמים מקרוב על מצבם הכלכלי הרעוע ועל קשייהם בפרנסת בני משפחתם הנמנים על שולחנם, לרבות תנאי המגורים הקשים בהם הם שרויים. בעקבות ביקורים אלה, קיבלו התובעים סיוע באופן ישיר מן התורמים אשר ביקרו בביתם, על פי בקשתם, כאשר מדובר בתורמים מחוץ לארץ.
25. הנתבע מכחיש כל קשר לפרסומים נשוא התביעה. הנתבע טוען, כי צילומים אלה מעולם לא צולמו על ידו, כמו כן הם מעולם לא פורסמו או הופצו על ידו או על ידי העמותה הנתבעת בלוחות השנה או באתרי האינטרנט המפורטים לעיל. לגישת הנתבע, צילומים ופרסומים אלה נעשו במסגרת ביקורי התורמים בביתם של התובעים, והם נלקחו ככל הנראה, על ידי התורמים, כאשר ביקורים אלה התקיימו לבקשתם של התובעים. כך או כך, מכחיש הנתבע כל קשר לתמונות ולפרסומן.
26. לגישת הנתבע, התביעה דגן באה על רקע סירוב העמותה להעניק סיוע לתובעים בשנת 2006, משיקולים מקצועיים גרידא שאין כאן המקום לפרטם, דבר שגרם למפנה ביחסים בין הצדדים והניב את התביעה שבדגן.
27. מעבר לאמור לעיל, טענו הנתבעים כי התובעים חתמו על כתב ויתור, כל פעם בה הם קיבלו תמיכה וסיוע מהנתבעת, לפיו אין להם ולא יהיה להם כל מחויבות כמו גם כל תביעה בכל צורה שהיא כלפי הנתבעת בשל הסיוע שהם מקבלים מהנתבעת, כאשר סיוע זה ניתן ללא שום תנאים מוקדמים (נספח ד' לתצהיר העדות הראשית של הנתבעת- להלן: "כתב הויתור").

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

28. התובעים הכחישו, כי המסמך הנ"ל מהווה כתב ויתור. לשיטתם, מדובר במסמך המבהיר כי
הסיוע אותו קיבלו התובעים אינו מותנה בכל תנאי מצד הנתבעת 1, ואין ללמוד ממנו אישור
לעשיית שימוש בתמונותיהם של התובעים על ידי הנתבעת, או המגביל את זכותם של
התובעים לתבוע בגין שימוש זה כפי שתואר בתביעה שבדן, ולכן כתב הויתור חסר
רלוונטיות לתביעה נשוא הדיון.
29. לגישת הנתבעים, דין התביעה נגד הנתבע מס' 2, להידחות על הסף מחמת העדר יריבות.
הנתבע מס' 2 שימש יושב ראש העמותה, הגשת התביעה נגדו נובעת מפעולותיו במסגרת
תפקידו כנושא משרה בעמותה, ולא בגין פעולות עצמאיות כלפי התובעים. אי-לכך, חל
בעניינו עקרון האישיות המשפטית הנפרדת, לפיו חבותו של תאגיד אינה גוררת אחריה
חבות של נושא משרה המכהן בתאגיד עצמו והפועל מטעמו. יתרה מזו, נטען, כי על מנת
להביא לחיובו של הנתבע מס' 2, היה על התובעים להוכיח לאחר הנחת תשתית עובדתית
מספקת, כי פעולותיו של הנתבע מס' 2 חורגות מסמכותו ותפקידו ומפעילותו השגרתית
כאורגן של העמותה, וכי הם נעשו באופן מכוון. לשיטת הנתבעים, יסודות אלה לא הוכחו על
ידי התובעים כלל ועיקר, ולכן יש לדחות את התביעה נגד הנתבע מס' 2 מחמת העדר עילה
נגדו.
30. לעניין הפרסומים עצמם נטען, כי התמונות לא צולמו ע"י מי מהנתבעים, וכי הנתבעת
מעולם לא הפיצה את לוח השנה נשוא התביעה. הנתבעת בעצמה ראתה את לוח השנה רק
לאחר שזה הופץ על ידי מי שהפיק אותו, כאשר הן ההפקה של לוח השנה והן ההפצה שלו
נעשו ללא ידיעתה של הנתבעת או הנתבע 2 וללא התייעצות עמם.
31. יחד עם זאת, הנתבעים אינם מכחישים את הכיתוב המופיע מתחת לתמונות וטוענים, כי יש
לעשות הבחנה בין מצב בו גוף אשר נותן תמיכה וסיוע כספי למשפחה מסוימת כחלק
מפעילותו, לבין מי שמצלם ומפיץ תמונות של הגוף התומך, המתארים את פעילות אותו גוף
מסייע, כאשר הוא תומך במשפחה מסוימת. הפגיעה הנטענת של התובעים מהפצת התמונות
ביחד עם הכיתוב המופיע מתחתיהן יפה היא כלפי אותו גורם אשר החליט לפרסם את
התמונות כפי שפורסמו, ואת מי שצילם תמונות אלה בפועל. הנתבעים, כך נטען, לא צילמו
ולא הפיצו תמונות אלה, ולכן דין התביעה נגדם להידחות.
32. לעניין אתרי האינטרנט, הנתבעים הכחישו כל קשר לאתרי האינטרנט המפורטים בכתב
התביעה. נטען, כי אתרים אלה אינם מופעלים על ידי הנתבעת ואף אין הם מופעלים
בשותפות עימה, וכי לא היה כל קשר בין הנתבעת לבין המפעילים של אתרי אינטרנט אלה.
לפיכך, על התובעים להפנות את טענותיהם אל מפעילי האתרים, לאנשים ולגופים אשר
צילמו את התמונות והפיצו אותן ברבים.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

33. לעניין הופעת דמותו של הנתבע מס' 2 באחת התמונות, כאשר הוא מושיט עזרה לאחד הנזקקים באופן אישי (נספח ד' לתצהירי התובעים), נטען כי אין בה כדי להוכיח כי הוא זה אשר צילם את התמונות נושא התביעה וכי הוא הפיץ אותן. אין בצילומו של הנתבע 2, כשלעצמו, כדי ללמד על קשר כלשהוא בין הנתבע מס' 2 לבין אתר האינטרנט בו הופץ הפרסום נושא התביעה. כך או כך, הופעת תמונתו של הנתבע מס' 2 באתרים של "אקסובוס" ו- "סברה" אין בה כדי להעיד, כי הוא מפעיל את האתר ואין בה, כשלעצמה, כדי להטיל על שכמו אחריות כלשהי לפרסום התמונה ברבים באמצעות אתר האינטרנט.

34. לעניין חשבונות הבנק של הנתבעת שהופיעו באתרי האינטרנט של ארגון "אקסובוס" נטען, כי אף ממסמכים אלה לא ניתן ללמוד על הקשר של הנתבעים לתמונות נושא הפרסום. הנתבעים מציינים, כי חשבונות הבנק של העמותה מופצים כדבר שבשגרה, לידי תורמים פוטנציאליים, כאשר הפניה של מפעילי אתר האינטרנט נושא הפרסום, נעשתה על דעת עצמם (מתוך כוונות טובות לפיה מפנים מפעילי האתר את הזולת לפעילותה המבורכת של הנתבעת), אך אין בה כדי להעיד על כך שהנתבעים הם אלה אשר צילמו והפיצו את התמונות שבפרסומים נושא התביעה.

35. לעניין הנזק, נטען כי התובעים לא הביאו ראיה להוכחת הנזק שנגרם להם בעטיו של הפרסום. עוד טענו הנתבעים, כי הפרסום הופנה אל ציבור התורמים, שהינו פלח מוגדר ומצומצם, ולכן בהתחשב בעובדה, כי התובעים הם אלה שדרשו כי התורמים יבקרו בביתם, ובהתחשב בכך, כי הם שנתנו את הסכמתם לצילום התמונות נושא התביעה, במצב דברים זה בו צילום התמונות של התובעים נעשה מרצונם החופשי, אין לטעון לקיומו של נזק בעקבות הפרסום.

מסכת הראיות

36. התובעים, צירפו את לוח השנה במלואו כפי שהתפרסם והופץ (ת/4), וכן תדפיסים מאתרי האינטרנט שלעיל (נספחים ב' ו- ג' לתצהירי התובעים), צילום עמוד מתוך אתר "אקסובוס" בו מופיעים פרטים אודות הקשר בין "אקסובוס" לבין העמותה הנתבעת, כאשר מופיעה תמונתו של הנתבע מס' 2, כשהוא עוזר לקשיש (נספח ד' לתצהירי התובעים). עוד צורפו צילומים מתוך שני אתרי האינטרנט, בהם ניתן לתרום כספים המיועדים לפעילות העמותה הנתבעת (נספח ה' לתצהירי התובעים).

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

1 כמו כן, הוגשו תצהירי עדות ראשית של כל אחד מהנתבעים 1-3, שהינם האב ובת זוגו, וכן
2 תצהירה של הבת מרשה. כמו כן, הוגש תצהיר עדות ראשית של בנם מרשה,
3 אשר מצא את לוח השנה והוא גם מי שבדק את המידע המצוי באתרי האינטרנט שלעיל,
4 והדפיס את החומר שצורף לכתב התביעה ולתצהירי העדות הראשית.

5
6 כמו כן, העיד מר אריק מורי, אשר שימש כמנכ"ל חברת "חווית הגליל בע"מ" המוציאה
7 לאור של לוח השנה נשוא הפרסום שבכתב התביעה. העד נחקר בחקירה ראשית על ידי ב"כ
8 התובעים בישיבה שהתקיימה בפניי ביום 08.01.2009, שלא בנוכחות הנתבעים או בא-כוחם,
9 חרף זימון כדין. בהמשך, הודיע ב"כ הנתבעים, כי הוא מוותר על חקירת העד בחקירה
10 נגדית.

11
12 37. מטעם הנתבעים הוגש תצהיר עדות ראשית של מרדכי. כמו כן, צורפו לתצהיר העדות
13 הראשית מטעמו, תעודת הרישום של הנתבעת 1 כעמותה רשומה (נספח א' לתצהירי העדות
14 הראשית), בקשות התובעים 1-2 לקבלת סיוע מהנתבעת (נספח ג'1), וכן בקשה של התובעת
15 מס' 4 לקבלת סיוע מהעמותה (נספח ג' 2) הנושאים אותו תאריך מיום 23.09.2002; העתק
16 ממכתב הוויתור צורף כנספח ד' לתצהיר, וכן חלק מהאישורים על קבלת הסיוע מהעמותה
17 (נספח ה') בנוסף למכתבי המלצה.

דיון והכרעה

18
19
20
21 38. לאחר ששמעתי את טיעוני ב"כ הצדדים, עניינתי בשלל הראיות שהוגשו לתיק, ולאחר
22 שהקשבתי קשב רב לעדויות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל בחלקה.

23
24 39. ראשית, אכריע במחלוקת העובדתית שבין הצדדים המתמקדות בשאלות הבאות:
25 האחת - האם התמונות נשוא הדיון צולמו על ידי הנתבעים; השנייה - האם הן צולמו
26 בהסכמת המצולמים; השלישית - האם פרסום הצילומים נעשה למטרה שלשמה צולמו, כפי
27 שהיה רצון הצדדים בעת הצילום; האם הנתבעים הסכימו לפרסום תמונותיהם בלוח השנה
28 ובאתרי האינטרנט; והאם יש קשר בין אתר האינטרנט של "sabra" לבין הנתבעת מס' 1?
29 אדון בשאלות שבמחלוקת לפי סדרן.

רקע נורמטיבי

30
31
32
33 40. חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הפרטיות") קובע בסעיף 1, כי "לא
34 יפגע אדם בפרטיותו של זולתו ללא הסכמתו" ופגיעה בפרטיות לפי סעיף 2 לחוק הגנת
35 הפרטיות היא אחת מאלה:

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

- 1 (3) צילום אדם כשהוא ברשות היחיד;
2 (4) פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו;
3 (6) שימוש בשם אדם, בכינויו או בתמונתו או בקולו, לשם רווח;
4 (8) הפרה של חובת סודיות לגבי ענייניו הפרטיים של אדם, שנקבעה בהסכם מפורש או
5 משתמע;
6 (11) פרסומו של עניין הנוגע לצנעת חייו האישיים של אדם, לרבות עברו המיני, או למצב
7 בריאותו, או להתנהגותו ברשות היחיד;"
- 8
9 41. הזכות לפרטיות עוגנה בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ובחוק הגנת הפרטיות. סעיף 7 (א)
10 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו קובע, כי:
11 "פרטיות וצנעת הפרט
12 7. (א) כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו".
- 13 ב- עלי"ע 1368/04 מרדכי אפרתי נ' לשכת עורכי הדין (2004), (פורסם במאגרים, ניתן ביום
14 19.10.2004) נפסק, כי "פרטיותו של אדם אינה אסקופה הנדרסת, והיא נתעלתה וזכתה
15 לעיגון חוקתי (סעיף 7 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו)".
- 16
17 42. עניינה של הזכות לפרטיות הינו, בין היתר, בזכותו של היחיד, לניהול ענייניו ללא שיהפכו
18 לנחלת הציבור ובלא שיהפכו לתצוגה לאחרים, ובזכותו לאנונימיות". להיקף הזכות
19 לפרטיות יפים לענייננו קביעותיו של בית המשפט העליון בע"א 1211/96 מפרק אדאקום
20 טכנולוגיות בע"מ נ' נשיונל קונסלטנטס (נטקונסלט) בע"מ, פ"ד נב (1) 481, עמוד 499:
21
22 "במישור העקרוני, הגדרתה הרחבה ביותר, מגלמת הזכות לפרטיות את
23 אינטרס היחיד שלא להיות מוטred בצנעת חייו, על ידי אחרים (סגל זאב:
24 "הזכות לפרטיות אל מול הזכות לדעת", עיוני משפט ט' 175, 204). מבחינה
25 רעיונית מדובר באינטרס היחיד לשמור לעצמו מידה של אנונימיות
26 ואינטימיות כך שענייניו הפרטיים יהיו חסויים מעין הזולת (שם, 176).
27 הזכות לפרטיות הוכרה על ידי שיטתנו המשפטית עוד בטרם חוקק חוק
28 הפרטיות וחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו ומעמדה התחזק על ידי חוקים
29 אלה. אלא שהשמירה על הפרטיות אינה ערך מוחלט (רע"א 1917/92 יעקב
30 סקולר נ' ניצה ג'רבי, פ"ד מז(5) 764; א.ברק בספרו 'פרשנות במשפט', כך
31 שלישי, עמ' 361, וכן בג"צ 3815/90, 3816/90 גילת נ' שר המשטרה, פ"ד
32 מה(3) 414, בעמ' 423 בו נאמר: "אין ספק בדבר, שבבואנו לפרש הוראת דין,
33 נביא בחשבון שהזכות לפרטיות היא זכות חשובה, אך לא נהיה פטורים
34 מלבחון את כל הגורמים והערכים הנוגעים לעניין אשר שיקלולם, במסגרת
35 הוראת הדין, עשוי להביא אותנו לתוצאה המתחייבת לפי הדין".
- 36

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

43. לדידי, אין ספק כי לאדם פרטי אשר מקבל תרומות וסיוע בכסף או בשווה כסף מארגונים
המספקים תרומות לאוכלוסיות חלשות, עומדת לזכותו הגנת הפרטיות. במצבים כאלה,
סבורתני כי יש לעשות הבחנה בין מי שמקבל את התרומה בביתו, לבין מי שמקבל את
התרומה ברשות הרבים. מאחר שאין אני נדרשת להכריע בסיטואציה השנייה, אין בידי
לקבוע מסמרות, כי בכל מקרה בו אדם יצולם בעת שהוא מקבל תרומה מארגון באופן
פומבי, תעמוד לו הגנת הפרטיות או להיפך והדבר דורש בחינה, על פי נסיבותיו של העניין
ותוך עריכת איזונים וערכים, כפי שנקבעו בפסיקה.
44. על מנת להכריע בשאלה האם היה בפרסום כדי להשפיל או לבזות את האדם הטוען לכך, יש
לבחון זאת בהתאם למבחן אובייקטיבי וגישה מרחיבה כפי שנקבע בפסיקה (ראו: רע"פ
9818/01 שמעון ביטון נ' ציון סולטן, פ"ד נט(6) 554, עמוד 586; עת"מ 192/07 התנועה
לחופש המידע נ' כנסת ישראל (2008) (פורסם במאגרים, ניתן ביום 21.05.2008). בחינת
התקיימותה של החלופה 2 (4) לחוק, על רכיביה, אינה יכולה להיות מנותקת מההקשר בו
מפורסמת התמונה.
45. בטרם אדרש להכרעה במחלוקת שבפניי, מצאתי לנכון להבהיר את הגישה בה נקטה
הפסיקה בארץ, אשר הוגדרה כגישה מרחיבה באשר לשאלה אם יש בצילום משום השפלה
או ביזוי, כמשמעותם בסעיף 2 (4) לחוק הגנת הפרטיות. כך בפסק דינה של כב' השופטת
נאור בת"א (י-ם) 1408/99 מרדכי לוי נ' חברת החדשות הישראלית, (פורסם במאגרים, ניתן
ביום 01.03.2001) נקבע, כי "בצילום בו נראה התובע מס' 1 כשהוא נח במשרד. עצם פרסום
תמונתו של אדם בתנועת שכיבה, להבדיל מאשר ישיבה או עמידה במשרד, עלול להשפילו
או לבזותו".
46. יחד עם זאת, חוק הגנת הפרטיות מקים הגנות מפני טענה לפגיעה בפרטיות, הן במשפט
אזרחי והן במשפט פלילי (עת"מ 192/07 שלעיל). כבר כאן אציין, כי הנתבעים לא העלו
טענות בדבר ההגנות העומדות להם, במידה ואכן הן קיימות. אי-לכך, בפסק דין זה, לא
אתייחס לתחולתן של ההגנות על-פי חוק הגנת הפרטיות.
47. בענייננו, הפרסום היה סיכום פעילותה של הנתבעת מס' 1 בצורה שתקדם את המוניטין
שלה בפני הציבור הרחב בכלל ובפני ציבור התורמים בפרט. הצגתם של התובעים בעת מתן
התרומה, הפכה אותם לדוגמא למשפחה אשר מקבלת סיוע על ידי העמותה התומכת
בפרנסתם, כמשפחה ענייה, שאין היא יכולה לפרנס את עצמה, ובכך היא נשענת על
תרומותיהם ותמיכתם של התורמים המופיעים באתר האינטרנט ובלוח השנה. בנסיבות
אלו, אני סבורה כי נתמלאו יסודותיו של סעיף 2 (4) לחוק הגנת הפרטיות.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

48. כפי שמבואר בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, בהגדרת הפגיעה בפרטיות נכללים מצבים שונים ביניהם, פרסום תמונתו של אדם ברבים בנסיבות שהפרסום עלול להשפיל את אותו אדם, שימוש בתמונה לשם הפקת רווחים, וכן הפרת חובת הסודיות לענייניו הפרטיים של אדם כפי שנקבעה בהסכם משתמע. על כך העידו התובעים בפניי, כי "ראינו מה כתוב והיינו בשוק. אחים שלי התחילו לבכות. עד היום זה רודף אותי". לעניין ההשפלה בה חשו התובעים בעקבות פרסום התמונות העידה התובעת 3, כי "עד היום אני מבלה עם חברות והם מסתלבטות עליי ואומרים לי שזה כסף מתרומות" (לעדוטה המלאה לעניין ההשפלה של התובעים ראו עמ' 19 שורות 28-29). האב העיד, כי "פרסמו אותנו בלוח, והכל התפזר, אחרי זה שיצאנו ברחוב כל האנשים התחילו להגיד לנו ואנו התביישנו. כמעט כולם בכו" (עמ' 10, שורות 22-23). לדידי, בעניינינו, יש בפרסום תמונותיהם של התובעים, ללא קבלת רשותם והסכמתם לכך, בצירוף הכיתוב מתחתיהן, כי מדובר במשפחה אתיופית ענייה שארגון סברה מסייע לה, יש בה פגיעה בפרטיות, כל עוד לא ניתנה רשות לפרסום התמונות למטרה זו על ידי המצולמים.

49. לאחר שקבעתי, כי התמלאו יסודותיה של חלופה 4 לסעיף 2 לחוק בדבר ההשפלה או הביזוי, נדרשת אני לבחון את הפגיעה לפי חלופות 6 ו-8 לחוק. לעניין חלופה 6, לא נדרש בעניינינו להוכיח רווח בבסוף של הנתבעת מסי' 2. די לעניין זה, כי העמותה תפיק רווחים באמצעות שיפור המוניטין שלה, דבר שאין ספק כי הוא עשוי להביא למינוף, להידור והשבחת פעילותיה בקרב הציבור בכלל, וציבור התורמים בפרט.

50. ומכאן לחלופה הנוספת על-פי סעיף 2 (8) לחוק. על מנת להגיע למסקנה, כי הפרת ההסכם הינה משתמעת יש להראות את קיומם של שלושה יסודות: הראשון - כי קיים הסכם מפורש או משתמע; השני - בהסכם קבועה חובת סודיות לגבי ענייניו הפרטיים של אדם והשלישי - הפרת החובה. להרחבה על הפרשנות שניתנה על ידי בית המשפט העליון לעניין חלופה (8) לסעיף 2 לחוק ראו פסק דינו של כב' המשנה לנשיאה א' ריבלין ברע"א 6902/06 צדיק נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ, (פורסם במאגרים, ניתן ביום 13.08.2008).

51. לעניין החלופה בדבר קיומו של הסכם, אין ספק, כי ארגון המתנהל על פי חוק (חוק העמותות בעניינינו), שמטרתו הינה הענקת סיוע כלכלי לאוכלוסיות חלשות מבחינה כלכלית, אין הוא יכול לפעול מבלי להקפיד על שמירה על הזכות לפרטיות של ציבור הנהנים משירותיו. מדובר בהסכם משתמע, לפיו ביחס בין ארגון תורם לאדם פרטי המקבל תרומות מאותו ארגון, חלה חובת השמירה על הפרטיות של אותו אדם, ואין אותה עמותה יכולה לעשות שימוש בתמונות, כפי שעולה על רוחה מבלי לקבל על כך הסכמה מפורשת מאותו אדם, בה הוא מוותר על זכותו החוקית לשמירה ולהגנה על פרטיותו.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

- 1 במישור הראייתי, די לעניין זה בדוחות הנתבעת, כמקור לחובה זו, בהם היא מאשרת כי
2 היא נתנה תרומות לתובעים, לרבות תמיכה כספית וסוגי תרומות שונים, כגון ביגוד ודברי
3 מזון וכיוצ"ב.
4
5. 52. שונה הדבר לגבי קיומו של הסכם כזה בין התובעים לבין הנתבע מס' 2, כי אז יש להוכיח כי
6 היה הסכם מפורש בין הצדדים. בתחום של מתן תרומות על בסיס סיוע כלכלי, כאשר
7 התרומה מתבצעת בבית של אותו אדם, נהיר הוא כי אותו גורם שנותן את התרומה אינו
8 יכול לפרסם זאת ברבים, אלא אם קיבל את הסכמת הנתרם לכך.
9
10. 53. יוצא, אפוא, כי אם הנתבעת לקחה חלק בפרסום התמונות, ללא קבלת הסכמתם של מקבלי
11 התרומות, יש בכך מעשה אשר בא בגדר הפגיעה בפרטיות. לעניין זה, אין צורך לטעמי
12 להוכיח, כי התמונות צולמו על ידי נציגי העמותה, ודי בכך אם יוכח כי אתר האינטרנט בו
13 פורסמו התמונות או לוח השנה היה של הנתבעת מס' 1, או ביוזמת הנתבעת מס' 1, או
14 בשיתוף פעולה עימה, כאשר די לעניין זה אם יוכח, כי הנתבעת 1 מפרסמת באופן פעיל מידע
15 הקשור לפעילויותיה באמצעות אתר זה.
16
17. 54. שונה הדבר באשר לנתבע מס' 2, שעל מנת לחייב אותו באופן אישי יש להוכיח, כי הוא זה
18 שצילם את התמונות; כי הוא זה שביקש את פרסומן; כן נדרש להוכיח אחריותו על
19 הפרסום מראשית ההליך (צילום התמונות) עד לסופו (פרסום התמונות), כאשר בכל ההליך
20 יש להוכיח, כי הוא היה הדמות הדומיננטית העומדת מאחורי הפרסום, וכי הוא חרג
21 מסמכותו ותפקידו כיושב ראש בעמותה ומפעילותיו השגרתיות כאורגן של העמותה, ואשר
22 נעשו במכוון, או לחלופין כי הוא התנהג בצורה רשלנית בניגוד לחובת הזהירות המוטלת
23 עליו כאורגן של העמותה על-פי פקודת הניקין.
24
25. 55. בענייננו, אין מחלוקת כי הצילומים נשוא הדיון צולמו בהסכמתם המלאה של המצולמים.
26 סלע המחלוקת הינה בשאלה אם מטרת הפרסום הינה בהתאם למה שהוסכם בין הצדדים,
27 דהיינו למטרות אישיות, מעין מזכרת משפחתית, ולא למטרת פרסום ברבים. לעניין זה
28 העידו התובעים 1-3, כי הנתבע מס' 2 ביקש לצלם למטרה של מזכרת אישית (עדויות של
29 מרשה- האב- בעמ' 9 שורות 7-11; עמ' 13 ש' 8-15 עמ' 15 ש' 3-8; עדותה של מרשה-
30 מרשה- האב- בעמ' 18 ש' 17-32; עדותה של מרשה- הבת- בעמ' 20 ש' 17-27; עדותו
31 של עד התביעה, מרשה- הבן- בעמ' 23 ש' 10-21; עמ' 28 ש' 9-11).
32
33
34

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

56. מנגד, עומדת עדותו היחידה של הנתבע מס' 2, לפיה הוא מכחיש כי צילם את התמונות
נשוא התביעה וטוען, כי תורמים אחרים שהוא הפנה על-פי דרישת התובעים, הם אלה
שצילמו את התמונות וכי הפרסום של תמונות אלו לא נעשה על ידו, ביוזמתו וככל הנראה
הדבר נעשה על ידי התורמים האחרים, כמבואר לעיל. יתרה מזו, הנתבע מס' 2 נקב בשמו
של האדם, שלפי מיטב ידיעתו, היה זה שצילם את התמונות.
57. לעניין זהות המפרסם, סבורתני כי בנסיבות העניין אין לייחס לטענה זו משקל רב. ואבהיר.
על מנת שבית משפט יקבע, כי הייתה פגיעה בפרטיות, די בקיומה של חלופה אחת
מהחלופות האלטרנטיביות המנויות בסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות. אי-לכך, על מנת להביא
לחיובה של הנתבעת מס' 1, די אם יוכח בפניי כי לנתבעת 1 היה קשר לפרסום בלוח השנה
או באתר האינטרנט של "סברה" או "אקסובוס". לאור מסקנתי זו, אעבור לדיון בחלופה
הנוספת והיא, האם הוכח קיומו של קשר בין הנתבעת לבין הפרסום נשוא התביעה.
58. לעניין הקשר בין הנתבעת מס' 1 לבין אתר האינטרנט, מחומר הראיות שהונח לפתחו של
ביהמ"ש עולה, כי הנתבעת מס' 1 הייתה שותפה לפרסום התמונות נשוא התביעה באתר
האינטרנט. למסקנה זו אני מוצאת תימוכין בזהות הכתובת של הנתבעת, כפי שמצאה את
ביטוייה בכתבי הטענות שבפניי, וכן בעובדה שאותה כתובת מתנוססת על דפי אתר
האינטרנט, שבהם מפנה הנתבעת 1 ליצירת קשר עימה ולהיותה אחת השותפות לעבודתה
המבורכת של סברה בישראל, באמצעות כתובתה "סברה ישראל" (עפולה, ת.ד. 7644, רח'
נורדאו, מיקוד 18710) (ראו: www.sabra.ru/sabrarussia/sabraisrael). אותה כתובת
אף מופיעה במכתבי ההמלצה שצירפה הנתבעת בעצמה (נספח ב' 5 לתצהירי העדות
הראשית של הנתבע מס' 2).
59. סבורתני, כי על-פי מסכת הראיות שהובאה בפניי, לרבות דפי האינטרנט של האתרים
המצורפים לתצהירי עדויות התובעים, כמפורט וכמבואר לעיל, אין מדובר בהפניה סתמית,
אלא האתר כולו כולל מידע אודות פעילותיה של העמותה בתחומים שונים בישראל, כאשר
היא מפנה, בין היתר, לעבודתה של העמותה בעיר עפולה, בצירוף הסבר רחב היקף אודות
פעילותיה, מטרותיה וכיוצ"ב. אין מדובר באתר המפנה לאתר אחר, בו מוזמן ציבור
המבקרים באתר האינטרנט הראשון לבקר והידוע כ- "אתרים קשורים", אלא מדובר באתר
המפרט, מסכם, מציג, ומרחיב אודות הפעילות של סברה בסניפיה השונים, ובכלל זה
הסניף שלה בעפולה אשר התאגד כקרן המוכרת כעמותה על פי החוק הישראלי.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

60. לדידי, התובעים הרימו את נטל ההוכחה לעניין הקשר בין אתר האינטרנט ובין הנתבעת
מס' 1, ללא שניתן הסבר המניח את הדעת על ידי הנתבעים, אודות המידע הרב המופיע
באתר זה, ואשר כזכור התבטא בהפניה לכתובת זהה לזו של הנתבעת, פרטים מפורטים
אודות הפעילות שלה, דוחות העבודה שלה, הן החודשיים והן השנתיים, כאשר באחד מהם
פורסמו התמונות נשוא התביעה, וכאשר בדבר ההסבר אודות ארגונים אלה נכתב, כי
לסברה יש שני סניפים האחד ברוסיה והשני בישראל.
61. מקובלת עליי טענת התובעים, כי אין להידרש במקרה כזה לחוות דעת מומחה על מנת
לקבוע, כי המילה "Sabra" פירושה "צבר" בשפה העברית. מדובר בידעה שיפוטית אשר
המקור לה נמצא במילונים העבריים. משום שמדובר במקורות הפתוחים לעיונו של כל אדם
והממצאים הנקבעים על בסיס האמור בהם, הם "בגדר עובדות הניתנות לבירור ולקביעה
מדויקת על ידי היזקקות מהירה ונוחה אל מקורות אשר אינם שנויים במחלוקת" (א' הרנון,
הפעלת הידיעה השיפוטית- אימתי וכיצד, עיוני משפט ד (1), תשל"ה- 1974, עמ' 5 ו- 6).
לעניין זה אפנה לספרו של י' קדמי בו נאמרו הדברים הבאים, כמפורט להלן:
- "בתחום 'הידיעה השיפוטית' יבואו כל אותם מקורות מדעיים שהם נחלת
כל אדם משכיל ממוצע: מילונים, ספרי היסטוריה, אנציקלופדיות,
אלמנכים, לוחות שנה, שנתונים וכן ספרות מדעית בסיסית שהעיון בה
אינו מצריך הכשרה מקצועית מדעית מיוחדת. בתחום ה'ידע האישי'
יבואו, מטבע הדברים, המקורות המדעיים שללא התמחות והכשרה
מקצועית מדעית 'מסוכן', לפחות, לעשות שימוש בהם (י' קדמי, על
הראיות, חלק שני, הוצאת דיונון (תשס"ד-2003), בעמ' 644".
62. עוד נקבע, כי "ידיעה שיפוטית אינה כוללת רק דברים הידועים לכל, אלא אף עובדות
הניתנות לבירור מיידי ומדויק על ידי עיון במקורות מוסמכים אשר אינם שנויים במחלוקת
(א' הרנון, דיני ראיות, (תשל"ז, חלק שני) 45; רע"א 9728/04 מיכאל עצמן נ' חיפה
כימיקלים בע"מ, (פורסם במאגרים, ניתן ביום 07.02.2005).
63. לעניין סמכותו של בית המשפט ושיקול דעתו אימתי להישען על עדותו של מומחה ואימתי
לא, מידת חיוניותה, נחיצותה, הדבר תלוי בנסיבות, ואין מוטלת על בית משפט החובה
להישען על עדות מומחה דווקא (ע"א 86/58 טאהר נ' רוזנפלד, (ניתן ביום 20.02.1959).
להרחבה ראו: ד"נ 20/85 אברהם בחרי נ' משה פדלון, פ"ד לט (4) 463, 465).

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

64. במקרה דנן אני סבורה, כי ניתן לדלות ממסכת הראיות שהונחה בפניי קיומו של קשר בין הנתבעת מס' 1 לבין הארגונים המופיעים על גבי אתר האינטרנט של "סברה", במיוחד כאשר מוצגת הנתבעת מס' 1 כאחד הסניפים של "סברה" העולמית הפועלת בישראל, והזהות המוחלטת בין תיאור פעילותיה של העמותה כפי שהוצגו על ידי הנתבעים בכתב ההגנה מטעמם ובתצהיר העדות הראשית, לבין תיאור פעילותה של סברה בישראל, כפי שמצא את ביטויו באתר האינטרנט של "סברה". לזהות המידע הרחב, אשר רק חלקו הבאתי כאן, לא נתנו הנתבעים הסבר המניח את הדעת והסתפקו בהכחשה ערטילאית, ותו לא.

65. כפי שעולה מלוח השנה, "סברה" מפעילה אתר אינטרנט שכתובתו www.sabra.ws. באתר זה, נמצא כדבר שבעובדה כי "סברה" בעפולה ומפרסמת כדבר שבשגרה מידע על פעילותיה, אופן יצרית הקשר עימה, דוחות הפעילות שלה, וכן מידע רחב היקף המתייחס אליה, לרבות תמונות רבות המתעדות פעילות זו, כאשר תמונותיו של הנתבע מס' 2 כשהוא נותן תרומות לאוכלוסיות שונות, מתנוססות על גבי דפי האינטרנט השונים של האתר. מהאתר קיבלתי רושם, כי הנתבעת מס' 1 לוקחת חלק לא רק שהינו בלתי מבוטל אלא אף מהותי, בפרסום הפעילות שלה בדבר הסיוע לנזקקים באתר האינטרנט של www.sabra.ws.

66. סבורה אני, כי מאחר ומדובר במידע המצוי באתר האינטרנט אליו נעשתה הפניה בלוח השנה נשוא הפרסום, וכי חלק מדפיו של אתר זה צורפו לתצהיר העדות הראשית של התובעים, אין מניעה להסתמך על עובדות הנמצאות באתר האינטרנט נשוא הפרסום אשר מהווים משום ידיעה שיפוטית. לעניין זה אפנה לרע"א 5577/08 בנק הפועלים בע"מ נ' פסגות גליל גולן-אגש"ח בע"מ, (פורסם במאגרים, ניתן ביום 28.10.2008) בו קבע כבוד השופט י' דנציגר, כי **"ידיעה שיפוטית אינה כוללת רק דברים הידועים לכל, אלא אף עובדות הניתנות לבירור מיידי ומדויק על ידי עיון במקורות מסמכים אשר אינם שניים במחלוקת"**. עקרון זה מהווה נדבך אחד מתוך שלושה בהם הכירה פסיקת בית המשפט העליון בארץ, כמהווים דבר שהינו בידיעה שיפוטית. הכוונה לעובדות ברורות הידועות לכל אדם סביר גם ללא עיון במקורות כלשהם; עובדות הניתנות לבירור ולקביעה מדויקת על-ידי היזקקות מהירה ונוחה אל מקורות אשר אינם שניים במחלוקת; ענינים הכלולים במסגרת ה'דין', אשר לגביו מורה חוק החרות שהוא כמפורסמות שאין צריכות ראייה.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

67. בענייננו, "סברה" מפעילה אתר אינטרנט נגיש לכל, הכולל אפשרות מהירה לקבלת מידע
אודות פעילותה וזהותה. מאתר האינטרנט עולה כדבר שבעובדה, כי "סברה בעפולה" נמנית
על הסניפים של "סברה", וכי היא מפרסמת מידע הנוגע לפעילותה באתר זה; כי צילומים
ממסעי התרומות והסיוע שהיא יוזמת מפורסם אף הוא באתר זה, לרבות תמונותיו של
הנתבע מסי' 2.
68. נדבך נוסף למסקנה זו מצאתי בעדותו של מר אריק מורי, יושב ראש חברת ההוצאה לאור
אשר עימה התקשר הגורם שהזמין את העבודה של לוח השנה. מר אריק מורי, העיד בפניי
כי הזמנת העבודה, ביצועה, הפקתה ועיצוב לוח השנה התנהלו מול ארגון אקסאובס, כמו כן
התשלומים התקבלו מאת ארגון אקסאובס. מר אריק הוסיף וציין, כי **"לפי מיטב ידיעתי
היה הסכם בין אקסאובס שהוא הלקוח שלי לבין רטרנמנסטיז בקנדה ובין סברה
מיניסטריס בארץ והם היו שותפים בלוח הזה ... האיש מאקסובס אמר לי שיש הסכם"**
(עמ' 5 שורות 9-14; בעמ' 6 שורות 1-3).
69. אין ספק, כי מדובר בעדות מפי השמועה אשר אין בה כדי להוכיח, לכשעצמה, את קיומה
של שותפות בין אקסובס לבין סברה להוצאת לוח השנה, אך די בה כדי להוכיח את עצם
אמירתם, כפי שנשמעו באוזניו של העד אריק, ומכאן הרלוונטיות שלה לענייננו, והיא כשרה
להיות עדות קבילה להבחין מעדות מפי השמועה. שכן עובדת "שמיעת הדברים" מפיו של
מזמין העבודות (אקסובס), היא כשלעצמה כשרה כראיה, והמבחן לקבילותה יהיה,
כאמור, אם עובדה זו הינה רלוונטית ודרושה לעניין הנדון (ראו: קדמי, בעמ' 485 ובעמ'
490).
70. בהמשך חקירתו העיד אריק, כי מרדכי היה ראש הארגון של סברה מיניסטריס, וכן אישר כי
מרדכי הינו יושב הראש של קרן צבר- סברה מיניסטריס (עמ' 5 שורה 12). עוד העיד אריק על
הקשר בין הארגון אקסאובס לבין סברה מיניסטריס, כי הם עובדים ביחד וכי יש 3 ארגונים
שהם שותפים בלוח השנה הזה, כאשר הוא דן רק עם אחד מהם (עמ' 4 שורות 21-24).
71. מעדותו של אריק ניתן ללמוד, כי סברה מיניסטריס הייתה שותפה לפרסום לוח השנה.
בנוסף, העיד אריק, מידיעה אישית, כי סברמיניסטריס הינה קרן צבר, אשר הנתבע מסי' 2
הוא יושב הראש שלה.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

72. מכאן, אני קובעת כי עלה בידי התובעים להוכיח כי הנתבעת מס' 1 הייתה שותפה להוצאת לוח השנה. לעומת זאת, לא השכילה הנתבעת 1 להוכיח את טענת ההגנה שלה, לפיה הפרסום נעשה ללא הסכמתה וללא ידיעתה, על אף ששמה, כתובתה ופרטיה מתנוססים על גבי לוח השנה, וכי היא לא אישרה את השימוש במידע עליה ועל פעילותה, הן בלוח השנה והן באתר האינטרנט. גם לאחר שנודע לה של שימוש זה, מספר חודשים לאחר הוצאת לוח השנה לציבור הרחב, לא עשתה הנתבעת מס' 2 דבר על מנת להבהיר כי אין לה כל קשר לפרסום (עמ' 34 שורות 24-32 ; עמ' 35 שורות 1-3). הנתבעת מס' 2 לא מסרה הסבר המניח את הדעת מדוע תמונותיה ומידע אודות פעילותה הופיעו באתר, ובכלל זה תמונות של הנתבע מס' 2, אשר באמצעותן הוסברה הפעילות של "סברה בעפולה" או "סברה בישראל". הנתבעת לא טענה, וממילא לא הוכיחה, כי קיימים ארגונים נוספים בישראל או באזור עפולה הנושאים את השם של "קרן צבר" או "צבר". אי-לכך, ולאחר ששקלתי את כל השיקולים שמניתי לעיל, באתי לכל דעה כי יש לקבל את התביעה כנגד הנתבעת מס' 1.
73. מסקנתי שונה באשר לנתבע מס' 2. לא הוכח בפניי, כי יש לחייב את הנתבע מס' 2 באופן אישי. התובעים לא הצליחו להרים את הנטל, לפיו מרדכי צילם בעצמו את התמונות וכי הוא היה בקשר ישיר עם יתר הארגונים, ביקש ויזם את פרסום התמונות. הנתבע מס' 2 הכחיש, מכל וכל, כי צילם או פרסם את התמונות נשוא הדיון ועדותו, בהיבט זה, כלל לא נסתרה.
74. בענייננו, לא נטען, וממילא לא הוכח, כי הנתבע מס' 2 חרג מסמכותו ומתפקידו כיושב ראש בעמותה ; ביצע פעולות החורגות מפעילותיו השגרתיות כאורגן של העמותה ואשר נעשו במכוון, או לחלופין כי הוא התנהג בצורה רשלנית בניגוד לחובת הזהירות המוטלת עליו כאורגן של העמותה על פי פקודת הנזיקין.
75. לסיכום פרק זה: התובעים לא השכילו להוכיח, כי הנתבע מס' 2 היה אחראי לצילום ולהפצת תמונותיהם ברבים. יחד עם זאת, שוכנעתי על-פי חומר הראיות המצוי בתיק, כי הנתבעת מס' 1 הייתה שותפה לפרסום תמונותיהם של התובעים, כל זאת ללא קבלת אישורם והסכמתם המלאים לכך. אף לאחר שנודע לה על קיום הפרסום, לא הוכח בפניי כי היא ניסתה למנוע את הפרסום, על אף שהיא החזיקה בעותקים מלוח השנה. לפיכך, אני מוצאת לחייב את הנתבעת מס' 1 בלבד בגין הפרת חובת הפרטיות של התובעים.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

שיעור הפיצוי

76. מכאן, אעבור לבחינת השאלה אם זכאים התובעים לפיצוי בגין ההשפלה אשר נגרמה להם, ומהו שיעורו של הפיצוי הראוי להינתן בענייננו.

77. סעיף 29 א לחוק הגנת הפרטיות קובע, כי בית המשפט רשאי לפצות את התובע בגין עוולה על חוק הגנת הפרטיות בסכום שלא יעלה על 50,000 ₪. מלשון סעיף 29א' לחוק אנו למדים, כי הסכום הנ"ל מהווה את הרף המקסימאלי לקביעת פיצויים ללא הוכחת נזק, ובמידה והתובע הטוען לפגיעה בו, יחפוץ בקבלת פיצוי גבוהה יותר, מוטל עליו נטל ההוכחה כי נגרם לו נזק.

78. מאחר שהתובעים לא הביאו ראיות על מנת להראות את הנזק אשר נגרם להם, אני פוסקת כי הפיצוי לו יהיו זכאים ייקבע בהתאם לסעיף 29א' לחוק הגנת הפרטיות, דהיינו עד סכום מקסימאלי שלא יעלה על 50,000 ₪.

79. בבואי לשקול את גובה הפיצוי לו זכאים התובעים, עליי להתחשב בהיקף הפרסום, וכן בעוגמת הנפש שנגרמה לתובעים. יחד עם זאת, יש לקחת בחשבון כי התובעים הסכימו להצטלם, אך התנגדותם הייתה ביחס לשימוש בו נעשה בתמונות. כמו כן, יש להביא בחשבון, כי הנתבעת מס' 1 על אף שידעה אודות הפרסום, חודשים לאחר פרסומו, לא עשתה דבר על מנת להביא להסרת הפרסום המשפיל, וכן לא עשתה מאומה על מנת להסיר את הפרסום מאתר האינטרנט.

80. בשים לב למכלול השיקולים שמניתי לעיל, ראיתי לחייב את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעים פיצויים בסך 40,000 ₪.

סוף דבר

81. לאור האמור לעיל, אני מורה על קבלת התביעה כנגד הנתבעת מס' 1. כפועל יוצא מכך, אני מחייבת את הנתבעת מס' 1 לשלם לתובעים סך של 40,000 ₪ בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עורך דין בסך של 6,500 ₪ בתוספת מע"מ כחוק. הסכומים הנ"ל יישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק מתום 30 יום מיום קבלת פסה"ד ועד לתשלום המלא בפועל.

בית משפט השלום בעפולה

ת"א 1811-06 מרשה ואח' נ' קרן צבר עמותה ואח'

- 1 82. התביעה כנגד הנתבע מס' 2 נדחית בזאת. התובעים, יחד ולחוד, ישלמו לנתבע מס' 2
2 הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 4,500 ₪.
3
4 83. לסיום, אבקש להתנצל בפני הצדדים וב"כ על העיכוב במתן פסק הדין שנבע מיציאתי
5 לחופשת לידה.
6
7 84. המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.
8
9 ניתן היום, ט' אלול תשי"ע, 19 אוגוסט 2010, בהעדר הצדדים.
10

- 11 שאדן נאשף-אבו אחמד, שופטת.
12
13
14
15
16